

# Noul Cod civil

|                                                                                                 | Art.              |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Titlul preliminar. Despre legea civilă</b>                                                   | <b>1-24</b>       |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                         | <b>1-5</b>        |
| <b>Capitolul II. Aplicarea legii civile</b>                                                     | <b>6-8</b>        |
| <b>Capitolul III. Interpretarea și efectele legii civile</b>                                    | <b>9-17</b>       |
| <b>Capitolul IV. Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice</b>                 | <b>18-24</b>      |
| <br><b>CARTEA I. DESPRE PERSOANE</b>                                                            | <br><b>25-257</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                            | <b>25-33</b>      |
| <b>Titlul II. Persoana fizică</b>                                                               | <b>34-103</b>     |
| <b>Capitolul I. Capacitatea civilă a persoanei fizice</b>                                       | <b>34-57</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Capacitatea de folosință</i>                                                    | 34-36             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu</i>                                                | 37-48             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Declararea judecătorească a morții</i>                                      | 49-57             |
| <b>Capitolul II. Respectul datorat ființei umane și drepturilor ei inerente</b>                 | <b>58-81</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                           | 58-60             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Drepturile la viață, la sănătate și la integritate ale persoanei fizice</i> | 61-69             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Respectul vieții private și al demnității persoanei umane</i>               | 70-77             |
| <i>Secțiunea a 4-a. Respectul datorat persoanei și după decesul său</i>                         | 78-81             |
| <b>Capitolul III. Identificarea persoanei fizice</b>                                            | <b>82-103</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Numele</i>                                                                      | 82-85             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Domiciliul și reședința</i>                                                 | 86-97             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Actele de stare civilă</i>                                                  | 98-103            |
| <b>Titlul III. Ocrotirea persoanei fizice</b>                                                   | <b>104-186</b>    |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                         | <b>104-109</b>    |
| <b>Capitolul II. Tutela minorului</b>                                                           | <b>110-163</b>    |
| <i>Secțiunea 1. Deschiderea tutelei</i>                                                         | 110-111           |
| <i>Secțiunea a 2-a. Tutorele</i>                                                                | 112-123           |
| <i>Secțiunea a 3-a. Consiliul de familie</i>                                                    | 124-132           |
| <i>Secțiunea a 4-a. Exercițarea tutelei</i>                                                     | 133-150           |
| §1. Dispoziții generale                                                                         | 133-135           |
| §2. Exercițarea tutelei cu privire la persoana minorului                                        | 136-139           |
| §3. Exercițarea tutelei cu privire la bunurile minorului                                        | 140-150           |
| <i>Secțiunea a 5-a. Controlul exercitării tutelei</i>                                           | 151-155           |
| <i>Secțiunea a 6-a. Încetarea tutelei</i>                                                       | 156-163           |
| <b>Capitolul III. Ocrotirea interzisului judecătoresc</b>                                       | <b>164-177</b>    |
| <b>Capitolul IV. Curatela</b>                                                                   | <b>178-186</b>    |
| <b>Titlul IV. Persoana juridică</b>                                                             | <b>187-251</b>    |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                         | <b>187-193</b>    |
| <b>Capitolul II. Înființarea persoanei juridice</b>                                             | <b>194-204</b>    |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                           | 194-195           |
| <i>Secțiunea a 2-a. Nulitatea persoanei juridice</i>                                            | 196-199           |
| <i>Secțiunea a 3-a. Înregistrarea persoanei juridice</i>                                        | 200-204           |
| <b>Capitolul III. Capacitatea civilă a persoanei juridice</b>                                   | <b>205-224</b>    |
| <i>Secțiunea 1. Capacitatea de folosință a persoanei juridice</i>                               | 205-208           |

|                                                                                       |                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea de exercițiu și funcționarea persoanei juridice</i>   | 209-224            |
| §1. Capacitatea de exercițiu                                                          | 209-211            |
| §2. Funcționarea persoanei juridice                                                   | 212-220            |
| §3. Dispoziții speciale                                                               | 221-224            |
| <b>Capitolul IV. Identificarea persoanei juridice</b>                                 | <b>225-231</b>     |
| <b>Capitolul V. Reorganizarea persoanei juridice</b>                                  | <b>232-243</b>     |
| <b>Capitolul VI. Încetarea persoanei juridice</b>                                     | <b>244-251</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                               | 244                |
| <i>Secțiunea a 2-a. Dizolvarea persoanei juridice</i>                                 | 245-249            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale</i>                                           | 250-251            |
| <b>Titlul V. Apărarea drepturilor nepatrimoniale</b>                                  | <b>252-257</b>     |
| <br><b>CARTEA A II-A. DESPRE FAMILIE</b>                                              | <br><b>258-534</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                  | <b>258-265</b>     |
| <b>Titlul II. Căsătoria</b>                                                           | <b>266-404</b>     |
| <b>Capitolul I. Logodna</b>                                                           | <b>266-270</b>     |
| <b>Capitolul II. Încheierea căsătoriei</b>                                            | <b>271-289</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei</i>                   | 271-277            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Formalitățile pentru încheierea căsătoriei</i>                    | 278-289            |
| <b>Capitolul III. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei</b>                    | <b>290-292</b>     |
| <b>Capitolul IV. Nulitatea căsătoriei</b>                                             | <b>293-306</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Nulitatea absolută a căsătoriei</i>                                   | 293-296            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Nulitatea relativă a căsătoriei</i>                               | 297-303            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Efectele nulității căsătoriei</i>                                 | 304-306            |
| <b>Capitolul V. Drepturile și îndatoririle personale ale soților</b>                  | <b>307-311</b>     |
| <b>Capitolul VI. Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților</b>               | <b>312-372</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                 | 312-338            |
| §1. Despre regimul matrimonial în general                                             | 312-320            |
| §2. Locuința familiei                                                                 | 321-324            |
| §3. Cheltuielile căsătoriei                                                           | 325-328            |
| §4. Alegerea regimului matrimonial                                                    | 329-338            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Regimul comunității legale</i>                                    | 339-359            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Regimul separației de bunuri</i>                                  | 360-365            |
| <i>Secțiunea a 4-a. Regimul comunității convenționale</i>                             | 366-368            |
| <i>Secțiunea a 5-a. Modificarea regimului matrimonial</i>                             | 369-372            |
| §1. Modificarea convențională                                                         | 369                |
| §2. Modificarea judiciară                                                             | 370-372            |
| <b>Capitolul VII. Desfacerea căsătoriei</b>                                           | <b>373-404</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Cazurile de divorț</i>                                                | 373-381            |
| §1. Dispoziții generale                                                               | 373                |
| §2. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară                                   | 374                |
| §3. Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă sau prin procedură notarială | 375-378            |
| §4. Divorțul din culpă                                                                | 379-380            |
| §5. Divorțul din cauza stării sănătății unui soț                                      | 381                |
| <i>Secțiunea a 2-a. Efectele divorțului</i>                                           | 382-404            |
| §1. Data desfacerii căsătoriei                                                        | 382                |
| §2. Efectele divorțului cu privire la raporturile nepatrimoniale dintre soți          | 383-384            |
| §3. Efectele divorțului cu privire la raporturile patrimoniale dintre soți            | 385-395            |
| I. Efecte cu privire la regimul matrimonial                                           | 385-387            |
| II. Dreptul la despăgubiri                                                            | 388                |
| III. Obligația de întreținere între foștii soți                                       | 389                |

|                                                                                                                    |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| IV. Prestația compensatorie                                                                                        | 390-395            |
| §4. Efectele divorțului cu privire la raporturile dintre părinți și copiii lor minori                              | 396-404            |
| <b>Titlul III. Rudenia</b>                                                                                         | <b>405-482</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                            | <b>405-407</b>     |
| <b>Capitolul II. Filiația</b>                                                                                      | <b>408-450</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Stabilirea filiației</i>                                                                           | 408-440            |
| §1. Dispoziții generale                                                                                            | 408-413            |
| §2. Presupunția de paternitate                                                                                     | 414                |
| §3. Recunoașterea copilului                                                                                        | 415-420            |
| §4. Acțiuni privind filiația                                                                                       | 421-440            |
| I. Contestarea filiației                                                                                           | 421                |
| II. Acțiunea în stabilirea filiației față de mamă                                                                  | 422-423            |
| III. Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei                                                      | 424-428            |
| IV. Acțiuni privind filiația față de tatăl din căsătorie                                                           | 429-434            |
| V. Dispoziții comune privind acțiunile referitoare la filiație                                                     | 435-440            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Reproducerea umană asistată medical cu terț donator</i>                                        | 441-447            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Situația legală a copilului</i>                                                                | 448-450            |
| <b>Capitolul III. Adopția</b>                                                                                      | <b>451-482</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                            | 451-454            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Condițiile de fond ale adopției</i>                                                            | 455-468            |
| §1. Persoanele care pot fi adoptate                                                                                | 455-458            |
| §2. Persoanele care pot adopta                                                                                     | 459-462            |
| §3. Consimțământul la adopție                                                                                      | 463-468            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Efectele adopției</i>                                                                          | 469-474            |
| <i>Secțiunea a 4-a. Încetarea adopției</i>                                                                         | 475-482            |
| <b>Titlul IV. Autoritatea părintească</b>                                                                          | <b>483-512</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                            | <b>483-486</b>     |
| <b>Capitolul II. Drepturile și îndatoririle părintești</b>                                                         | <b>487-502</b>     |
| <b>Capitolul III. Exercițarea autorității părintești</b>                                                           | <b>503-507</b>     |
| <b>Capitolul IV. Decăderea din exercițiul drepturilor părintești</b>                                               | <b>508-512</b>     |
| <b>Titlul V. Obligația de întreținere</b>                                                                          | <b>513-534</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                            | <b>513-515</b>     |
| <b>Capitolul II. Persoanele între care există obligația de întreținere și ordinea în care aceasta se datorează</b> | <b>516-523</b>     |
| <b>Capitolul III. Condițiile obligației de întreținere</b>                                                         | <b>524-528</b>     |
| <b>Capitolul IV. Stabilirea și executarea obligației de întreținere</b>                                            | <b>529-534</b>     |
| <br><b>CARTEA A III-A. DESPRE BUNURI</b>                                                                           | <br><b>535-952</b> |
| <b>Titlul I. Bunurile și drepturile reale în general</b>                                                           | <b>535-554</b>     |
| <b>Capitolul I. Despre bunuri în general</b>                                                                       | <b>535-550</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Despre distincția bunurilor</i>                                                                    | 535-546            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Produsele bunurilor</i>                                                                        | 547-550            |
| <b>Capitolul II. Drepturile reale în general</b>                                                                   | <b>551-554</b>     |
| <b>Titlul II. Proprietatea privată</b>                                                                             | <b>555-692</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                            | <b>555-566</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Conținutul, întinderea și stingerea dreptului de proprietate privată</i>                           | 555-562            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Apărarea dreptului de proprietate privată</i>                                                  | 563-566            |
| <b>Capitolul II. Accesiunea</b>                                                                                    | <b>567-601</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                            | 567-568            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Accesiunea imobiliară naturală</i>                                                             | 569-576            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Accesiunea imobiliară artificială</i>                                                          | 577-597            |
| §1. Dispoziții comune                                                                                              | 577-579            |

|                                                                                                |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| §2. Realizarea lucrării cu materialele altuia                                                  | 580            |
| §3. Realizarea unei lucrări autonome cu caracter durabil asupra imobilului altuia              | 581-582        |
| §4. Realizarea unei lucrări adăugate cu caracter durabil asupra imobilului altuia              | 583-585        |
| §5. Înțelesul unor termeni                                                                     | 586            |
| §6. Dispoziții speciale                                                                        | 587-597        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Accesiunea mobilă</i>                                                      | 598-601        |
| <b>Capitolul III. Limitele juridice ale dreptului de proprietate privată</b>                   | <b>602-630</b> |
| <i>Secțiunea 1. Limite legale</i>                                                              | 602-625        |
| §1. Dispoziții comune                                                                          | 602-603        |
| §2. Folosirea apelor                                                                           | 604-610        |
| §3. Picătura streșinii                                                                         | 611            |
| §4. Distanța și lucrările intermediare cerute pentru anumite construcții, lucrări și plantații | 612-613        |
| §5. Vederea asupra proprietății vecinului                                                      | 614-616        |
| §6. Dreptul de trecere                                                                         | 617-620        |
| §7. Alte limite legale                                                                         | 621-625        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Limite convenționale</i>                                                   | 626-629        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Limite judiciare</i>                                                       | 630            |
| <b>Capitolul IV. Proprietatea comună</b>                                                       | <b>631-686</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                        | 631-633        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Coproprietatea obișnuită</i>                                               | 634-645        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Coproprietatea forțată</i>                                                 | 646-666        |
| §1. Dispoziții comune                                                                          | 646-647        |
| §2. Coproprietatea asupra părților comune din clădirile cu mai multe etaje sau apartamente     | 648-659        |
| I. Părțile comune                                                                              | 648-652        |
| II. Drepturile și obligațiile coproprietarilor                                                 | 653-658        |
| III. Asociația de proprietari                                                                  | 659            |
| §3. Coproprietatea asupra despărțiturilor comune                                               | 660-666        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Proprietatea comună în devălmășie</i>                                      | 667-668        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Partajul</i>                                                               | 669-686        |
| <b>Capitolul V. Proprietatea periodică</b>                                                     | <b>687-692</b> |
| <b>Titlul III. Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată</b>                           | <b>693-772</b> |
| <b>Capitolul I. Superficia</b>                                                                 | <b>693-702</b> |
| <b>Capitolul II. Uzufructul</b>                                                                | <b>703-748</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                        | 703-708        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile uzufructuarului și ale nudului proprietar</i>    | 709-745        |
| §1. Drepturile uzufructuarului și ale nudului proprietar                                       | 709-722        |
| §2. Obligațiile uzufructuarului și ale nudului proprietar                                      | 723-736        |
| §3. Dispoziții speciale                                                                        | 737-745        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Stingerea uzufructului</i>                                                 | 746-748        |
| <b>Capitolul III. Uzul și abitația</b>                                                         | <b>749-754</b> |
| <b>Capitolul IV. Servituțile</b>                                                               | <b>755-772</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                        | 755-764        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile proprietarilor</i>                               | 765-769        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Stingerea servituților</i>                                                 | 770-772        |
| <b>Titlul IV. Fiducia</b>                                                                      | <b>773-791</b> |
| <b>Titlul V. Administrarea bunurilor altuia</b>                                                | <b>792-857</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                        | <b>792-794</b> |
| <b>Capitolul II. Formele de administrare</b>                                                   | <b>795-801</b> |
| <i>Secțiunea 1. Administrarea simplă</i>                                                       | 795-799        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Administrarea deplină</i>                                                  | 800-801        |

|                                                                                                      |                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>Capitolul III. Regimul juridic al administrării</b>                                               | <b>802-845</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Obligațiile administratorului față de beneficiar</i>                                 | 802-812             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile administratorului și ale beneficiarului în raporturile cu terții</i> | 813-817             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Inventar, garanții și asigurare</i>                                              | 818-824             |
| <i>Secțiunea a 4-a. Administrarea colectivă și delegarea</i>                                         | 825-830             |
| <i>Secțiunea a 5-a. Plasamentele considerate sigure</i>                                              | 831-836             |
| <i>Secțiunea a 6-a. Repartiția profiturilor și a pierderilor</i>                                     | 837-841             |
| <i>Secțiunea a 7-a. Darea de seamă anuală</i>                                                        | 842-845             |
| <b>Capitolul IV. Încetarea administrării</b>                                                         | <b>846-857</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Cauzele de încetare</i>                                                              | 846-849             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Darea de seamă și predarea bunurilor</i>                                         | 850-857             |
| <b>Titlul VI. Proprietatea publică</b>                                                               | <b>858-875</b>      |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                              | <b>858-865</b>      |
| <b>Capitolul II. Drepturile reale corespunzătoare proprietății publice</b>                           | <b>866-875</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                              | 866                 |
| <i>Secțiunea a 2-a. Dreptul de administrare</i>                                                      | 867-870             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Dreptul de concesiune</i>                                                        | 871-873             |
| <i>Secțiunea a 4-a. Dreptul de folosință cu titlu gratuit</i>                                        | 874-875             |
| <b>Titlul VII. Cartea funciară</b>                                                                   | <b>876-915</b>      |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                              | <b>876-884</b>      |
| <b>Capitolul II. Înscrierea drepturilor tabulare</b>                                                 | <b>885-901</b>      |
| <b>Capitolul III. Notarea unor drepturi, fapte și raporturi juridice</b>                             | <b>902-906</b>      |
| <b>Capitolul IV. Rectificarea înscrierilor de carte funciară</b>                                     | <b>907-915</b>      |
| <b>Titlul VIII. Posesia</b>                                                                          | <b>916-952</b>      |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                              | <b>916-921</b>      |
| <b>Capitolul II. Viciile posesiei</b>                                                                | <b>922-927</b>      |
| <b>Capitolul III. Efectele posesiei</b>                                                              | <b>928-948</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                              | 928-929             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Uzucapiunea imobiliară</i>                                                       | 930-934             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Dobândirea proprietății mobiliare prin posesia de bună-credință</i>              | 935-940             |
| <i>Secțiunea a 4-a. Ocupațiunea</i>                                                                  | 941-947             |
| <i>Secțiunea a 5-a. Dobândirea fructelor prin posesia de bună-credință</i>                           | 948                 |
| <b>Capitolul IV. Acțiunile posesorii</b>                                                             | <b>949-952</b>      |
| <br><b>CARTEA A IV-A. DESPRE MOȘTENIRE ȘI LIBERALITĂȚI</b>                                           | <br><b>953-1163</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții referitoare la moștenire în general</b>                                      | <b>953-962</b>      |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                              | <b>953-956</b>      |
| <b>Capitolul II. Condițiile generale ale dreptului de a moșteni</b>                                  | <b>957-962</b>      |
| <b>Titlul II. Moștenirea legală</b>                                                                  | <b>963-983</b>      |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                              | <b>963-964</b>      |
| <b>Capitolul II. Reprezentarea succesorală</b>                                                       | <b>965-969</b>      |
| <b>Capitolul III. Moștenitorii legali</b>                                                            | <b>970-983</b>      |
| <i>Secțiunea 1. Soțul supraviețuitor</i>                                                             | 970-974             |
| <i>Secțiunea a 2-a. Descendenții defunctului</i>                                                     | 975                 |
| <i>Secțiunea a 3-a. Ascendenții privilegiați și colaterali privilegiați</i>                          | 976-981             |
| <i>Secțiunea a 4-a. Ascendenții ordinari</i>                                                         | 982                 |
| <i>Secțiunea a 5-a. Colaterali ordinari</i>                                                          | 983                 |
| <b>Titlul III. Liberalitățile</b>                                                                    | <b>984-1099</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții comune</b>                                                                | <b>984-1010</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții preliminare</i>                                                           | 984-986             |

|                                                                                                         |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <i>Secțiunea a 2-a. Capacitatea în materie de liberalități</i>                                          | 987-992          |
| <i>Secțiunea a 3-a. Substituțiile fideicomisare</i>                                                     | 993-1000         |
| <i>Secțiunea a 4-a. Liberalitățile reziduale</i>                                                        | 1001-1005        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Revizuirea condițiilor și sarcinilor</i>                                            | 1006-1008        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Dispoziții speciale</i>                                                             | 1009-1010        |
| <b>Capitolul II. Donația</b>                                                                            | <b>1011-1033</b> |
| <i>Secțiunea 1. Încheierea contractului</i>                                                             | 1011-1016        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Efectele donației</i>                                                               | 1017-1019        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Revocarea donației</i>                                                              | 1020-1029        |
| §1. Dispoziții comune                                                                                   | 1020-1022        |
| §2. Revocarea pentru ingratitudine                                                                      | 1023-1026        |
| §3. Revocarea pentru neexecutarea sarcinii                                                              | 1027-1029        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Donațiile făcute viitorilor soți în vederea căsătoriei și donațiile între soți</i>  | 1030-1033        |
| <b>Capitolul III. Testamentul</b>                                                                       | <b>1034-1085</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                 | 1034-1039        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Formele testamentului</i>                                                           | 1040-1050        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Revocarea voluntară a testamentului</i>                                             | 1051-1053        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Legatul</i>                                                                         | 1054-1073        |
| §1. Categoriile de legate                                                                               | 1054-1057        |
| §2. Efectele legatelor                                                                                  | 1058-1067        |
| §3. Ineficacitatea legatelor                                                                            | 1068-1073        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Dezmoștenirea</i>                                                                   | 1074-1076        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Execuțiunea testamentară</i>                                                        | 1077-1085        |
| <b>Capitolul IV. Rezerva succesorală, cotitatea disponibilă și reducțiunea liberalităților excesive</b> | <b>1086-1099</b> |
| <i>Secțiunea 1. Rezerva succesorală și cotitatea disponibilă</i>                                        | 1086-1090        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Reducțiunea liberalităților excesive</i>                                            | 1091-1099        |
| <b>Titlul IV. Transmisiunea și partajul moștenirii</b>                                                  | <b>1100-1163</b> |
| <b>Capitolul I. Transmisiunea moștenirii</b>                                                            | <b>1100-1134</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                 | 1100-1105        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Acceptarea moștenirii</i>                                                           | 1106-1119        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Renunțarea la moștenire</i>                                                         | 1120-1124        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Sezina</i>                                                                          | 1125-1129        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Petiția de ereditate</i>                                                            | 1130-1131        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Certificatul de moștenitor</i>                                                      | 1132-1134        |
| <b>Capitolul II. Moștenirea vacantă</b>                                                                 | <b>1135-1140</b> |
| <b>Capitolul III. Amintirile de familie</b>                                                             | <b>1141-1142</b> |
| <b>Capitolul IV. Partajul succesoral și raportul</b>                                                    | <b>1143-1163</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale referitoare la partajul succesoral</i>                              | 1143-1145        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Raportul donațiilor</i>                                                             | 1146-1154        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Plata datoriilor</i>                                                                | 1155-1159        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Partajul de ascendent</i>                                                           | 1160-1163        |
| <b>CARTEA A V-A. DESPRE OBLIGAȚII</b>                                                                   | <b>1164-2499</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                                    | <b>1164-1165</b> |
| <b>Titlul II. Izvoarele obligațiilor</b>                                                                | <b>1166-1395</b> |
| <b>Capitolul I. Contractul</b>                                                                          | <b>1166-1323</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                 | 1166-1170        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Diferite categorii de contracte</i>                                                 | 1171-1177        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Încheierea contractului</i>                                                         | 1178-1245        |
| §1. Dispoziții preliminare                                                                              | 1178-1179        |

|                                                                                         |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| §2. Capacitatea părților                                                                | 1180-1181        |
| §3. Consimțământul                                                                      | 1182-1224        |
| I. Formarea contractului                                                                | 1182-1203        |
| II. Valabilitatea consimțământului                                                      | 1204-1205        |
| III. Viciile consimțământului                                                           | 1206-1224        |
| §4. Obiectul contractului                                                               | 1225-1234        |
| §5. Cauza                                                                               | 1235-1239        |
| §6. Forma contractului                                                                  | 1240-1245        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Nulitatea contractului</i>                                          | 1246-1265        |
| §1. Dispoziții generale                                                                 | 1246-1249        |
| §2. Cauzele de nulitate                                                                 | 1250-1253        |
| §3. Efectele nulității                                                                  | 1254-1260        |
| §4. Validarea contractului                                                              | 1261-1265        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Interpretarea contractului</i>                                      | 1266-1269        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Efectele contractului</i>                                           | 1270-1294        |
| §1. Efectele între părți                                                                | 1270-1279        |
| §2. Efectele față de terți                                                              | 1280-1294        |
| I. Dispoziții generale                                                                  | 1280-1282        |
| II. Promisiunea faptei altuia                                                           | 1283             |
| III. Stipulația pentru altul                                                            | 1284-1288        |
| IV. Simulația                                                                           | 1289-1294        |
| <i>Secțiunea a 7-a. Reprezentarea</i>                                                   | 1295-1314        |
| <i>Secțiunea a 8-a. Cesiunea contractului</i>                                           | 1315-1320        |
| <i>Secțiunea a 9-a. Încetarea contractului</i>                                          | 1321-1323        |
| <b>Capitolul II. Actul juridic unilateral</b>                                           | <b>1324-1329</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                 | 1324-1326        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Actul unilateral ca izvor de obligații</i>                          | 1327-1329        |
| <b>Capitolul III. Faptul juridic licit</b>                                              | <b>1330-1348</b> |
| <i>Secțiunea 1. Gestiunea de afaceri</i>                                                | 1330-1340        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Plata nedatorată</i>                                                | 1341-1344        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Îmbogățirea fără justă cauză</i>                                    | 1345-1348        |
| <b>Capitolul IV. Răspunderea civilă</b>                                                 | <b>1349-1395</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                 | 1349-1350        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Cauze exoneratoare de răspundere</i>                                | 1351-1356        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Răspunderea pentru fapta proprie</i>                                | 1357-1371        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Răspunderea pentru fapta altuia</i>                                 | 1372-1374        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de animale sau de lucruri</i> | 1375-1380        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Repararea prejudiciului în cazul răspunderii delictuale</i>         | 1381-1395        |
| <b>Titlul III. Modalitățile obligațiilor</b>                                            | <b>1396-1420</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                 | <b>1396-1398</b> |
| <b>Capitolul II. Condiția</b>                                                           | <b>1399-1410</b> |
| <b>Capitolul III. Termenul</b>                                                          | <b>1411-1420</b> |
| <b>Titlul IV. Obligațiile complexe</b>                                                  | <b>1421-1468</b> |
| <b>Capitolul I. Obligațiile divizibile și obligațiile indivizibile</b>                  | <b>1421-1433</b> |
| <b>Capitolul II. Obligațiile solidare</b>                                               | <b>1434-1460</b> |
| <i>Secțiunea 1. Obligațiile solidare între creditori</i>                                | 1434-1442        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile solidare între debitori</i>                             | 1443-1460        |
| §1. Dispoziții generale                                                                 | 1443-1446        |
| §2. Efectele solidarității în raporturile dintre creditor și debitorii solidari         | 1447-1455        |
| I. Efectele principale în raporturile dintre creditor și debitorii solidari             | 1447-1453        |
| II. Efectele secundare în raporturile dintre creditor și debitorii solidari             | 1454-1455        |

|                                                                                                              |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| §3. Efectele solidarității în raporturile dintre debitori                                                    | 1456-1460        |
| <b>Capitolul III. Obligațiile alternative și facultative</b>                                                 | <b>1461-1468</b> |
| <i>Secțiunea 1. Obligațiile alternative</i>                                                                  | 1461-1467        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Obligațiile facultative</i>                                                              | 1468             |
| <b>Titlul V. Executarea obligațiilor</b>                                                                     | <b>1469-1565</b> |
| <b>Capitolul I. Plata</b>                                                                                    | <b>1469-1515</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                      | 1469-1471        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Subiectele plății</i>                                                                    | 1472-1479        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Condițiile plății</i>                                                                    | 1480-1498        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Dovada plății</i>                                                                        | 1499-1505        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Imputația plății</i>                                                                     | 1506-1509        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Punerea în întârziere a creditorului</i>                                                 | 1510-1515        |
| <b>Capitolul II. Executarea silită a obligațiilor</b>                                                        | <b>1516-1557</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                      | 1516-1520        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Punerea în întârziere a debitorului</i>                                                  | 1521-1526        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Executarea silită în natură</i>                                                          | 1527-1529        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Executarea prin echivalent</i>                                                           | 1530-1548        |
| §1. Dispoziții generale                                                                                      | 1530             |
| §2. Prejudiciul                                                                                              | 1531-1546        |
| I. Evaluarea prejudiciului                                                                                   | 1531-1537        |
| II. Clauza penală și arvuna                                                                                  | 1538-1546        |
| §3. Vinovăția debitorului                                                                                    | 1547-1548        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor</i>                                   | 1549-1554        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Cauze justificate de neexecutare a obligațiilor contractuale</i>                         | 1555-1557        |
| <b>Capitolul III. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului</b>                                     | <b>1558-1565</b> |
| <i>Secțiunea 1. Măsurile conservatorii</i>                                                                   | 1558-1559        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Acțiunea oblică</i>                                                                      | 1560-1561        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Acțiunea revocatorie</i>                                                                 | 1562-1565        |
| <b>Titlul VI. Transmisiunea și transformarea obligațiilor</b>                                                | <b>1566-1614</b> |
| <b>Capitolul I. Cesiunea de creanță</b>                                                                      | <b>1566-1592</b> |
| <i>Secțiunea 1. Cesiunea de creanță în general</i>                                                           | 1566-1586        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Cesiunea unei creanțe constatate printr-un titlu nominativ, la ordin sau la purtător</i> | 1587-1592        |
| <b>Capitolul II. Subrogația</b>                                                                              | <b>1593-1598</b> |
| <b>Capitolul III. Preluarea datoriei</b>                                                                     | <b>1599-1608</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                      | 1559-1604        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Preluarea datoriei prin contract încheiat cu debitorul</i>                               | 1605-1608        |
| <b>Capitolul IV. Novația</b>                                                                                 | <b>1609-1614</b> |
| <b>Titlul VII. Stingerea obligațiilor</b>                                                                    | <b>1615-1634</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                      | <b>1615</b>      |
| <b>Capitolul II. Compensația</b>                                                                             | <b>1616-1623</b> |
| <b>Capitolul III. Confuziunea</b>                                                                            | <b>1624-1628</b> |
| <b>Capitolul IV. Remiterea de datorie</b>                                                                    | <b>1629-1633</b> |
| <b>Capitolul V. Imposibilitatea fortuită de executare</b>                                                    | <b>1634</b>      |
| <b>Titlul VIII. Restituirea prestațiilor</b>                                                                 | <b>1635-1649</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                                      | <b>1635-1638</b> |
| <b>Capitolul II. Modalitățile de restituire</b>                                                              | <b>1639-1647</b> |
| <b>Capitolul III. Efectele restituirii față de terți</b>                                                     | <b>1648-1649</b> |
| <b>Titlul IX. Diferite contracte speciale</b>                                                                | <b>1650-2278</b> |
| <b>Capitolul I. Contractul de vânzare</b>                                                                    | <b>1650-1762</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                                      | 1650-1740        |
| §1. Domeniul de aplicare                                                                                     | 1650-1651        |

|                                                                                |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| §2. Cine poate cumpăra sau vinde                                               | 1652-1656        |
| §3. Obiectul vânzării                                                          | 1657-1667        |
| §4. Pactul de opțiune privind contractul de vânzare și promisiunea de vânzare  | 1668-1670        |
| §5. Obligațiile vânzătorului                                                   | 1671-1718        |
| I. Dispoziții generale                                                         | 1671-1672        |
| II. Transmiterea proprietății sau a dreptului vândut                           | 1673-1684        |
| III. Predarea bunului                                                          | 1685-1694        |
| IV. Garanția contra evicțiunii                                                 | 1695-1706        |
| V. Garanția contra viciilor bunului vândut                                     | 1707-1715        |
| VI. Garanția pentru buna funcționare                                           | 1716-1718        |
| §6. Obligațiile cumpărătorului                                                 | 1719-1729        |
| §7. Dreptul de preempțiune                                                     | 1730-1740        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Vânzarea bunurilor imobile</i>                             | 1741-1746        |
| §1. Reguli speciale aplicabile vânzării imobilelor                             | 1741-1745        |
| §2. Vânzarea terenurilor forestiere                                            | 1746             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Vânzarea moștenirii</i>                                    | 1747-1754        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Alte varietăți de vânzare</i>                              | 1755-1762        |
| §1. Vânzarea cu plata prețului în rate și rezerva proprietății                 | 1755-1757        |
| §2. Vânzarea cu opțiune de răscumpărare                                        | 1758-1762        |
| <b>Capitolul II. Contractul de schimb</b>                                      | <b>1763-1765</b> |
| <b>Capitolul III. Contractul de furnizare</b>                                  | <b>1766-1771</b> |
| <b>Capitolul IV. Contractul de report</b>                                      | <b>1772-1776</b> |
| <b>Capitolul V. Contractul de locațiune</b>                                    | <b>1777-1850</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                        | 1777-1823        |
| §1. Cuprinsul contractului                                                     | 1777-1785        |
| §2. Obligațiile locatorului                                                    | 1786-1795        |
| §3. Obligațiile locatarului                                                    | 1796-1804        |
| §4. Sublocațiunea și cesiunea contractului de locațiune                        | 1805-1808        |
| §5. Expirarea termenului și tacita relocațiune                                 | 1809-1810        |
| §6. Înstrăinarea bunului dat în locațiune                                      | 1811-1815        |
| §7. Încetarea contractului                                                     | 1816-1823        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Reguli particulare în materia închirierii locuințelor</i>  | 1824-1835        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Reguli particulare în materia arendării</i>                | 1836-1850        |
| <b>Capitolul VI. Contractul de antrepriză</b>                                  | <b>1851-1880</b> |
| <i>Secțiunea 1. Reguli comune privind contractul de antrepriză</i>             | 1851-1873        |
| §1. Dispoziții generale                                                        | 1851-1856        |
| §2. Obligațiile părților                                                       | 1857-1869        |
| §3. Încetarea contractului                                                     | 1870-1873        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Contractul de antrepriză pentru lucrări de construcții</i> | 1874-1880        |
| <b>Capitolul VII. Contractul de societate</b>                                  | <b>1881-1954</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                        | 1881-1889        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Societatea simplă</i>                                      | 1890-1948        |
| §1. Încheierea contractului de societate                                       | 1890-1893        |
| §2. Efectele contractului de societate                                         | 1894-1924        |
| I. Drepturile și obligațiile asociaților între ei                              | 1894-1912        |
| II. Administrarea societății                                                   | 1913-1919        |
| III. Obligațiile asociaților față de terți                                     | 1920-1924        |
| §3. Pierderea calității de asociat                                             | 1925-1924        |
| §4. Încetarea contractului de societate și dizolvarea societății               | 1930-1940        |
| §5. Lichidarea societății                                                      | 1941-1948        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Asocierea în participație</i>                              | 1949-1954        |

|                                                                                                  |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>Capitolul VIII. Contractul de transport</b>                                                   | <b>1955-2008</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                          | 1955-1960        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Contractul de transport de bunuri</i>                                        | 1961-2001        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Contractul de transport de persoane și bagaje</i>                            | 2002-2008        |
| <b>Capitolul IX. Contractul de mandat</b>                                                        | <b>2009-2071</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                            | 2009-2012        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Mandatul cu reprezentare</i>                                                 | 2013-2038        |
| §1. Forma și întinderea mandatului                                                               | 2013-2016        |
| §2. Obligațiile mandatarului                                                                     | 2017-2024        |
| §3. Obligațiile mandantului                                                                      | 2025-2029        |
| §4. Încetarea mandatului                                                                         | 2030-2038        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Mandatul fără reprezentare</i>                                               | 2039-2071        |
| §1. Dispoziții generale                                                                          | 2039-2042        |
| §2. Contractul de comision                                                                       | 2043-2053        |
| §3. Contractul de consignatie                                                                    | 2054-2063        |
| §4. Contractul de expediție                                                                      | 2064-2071        |
| <b>Capitolul X. Contractul de agenție</b>                                                        | <b>2072-2095</b> |
| <b>Capitolul XI. Contractul de intermediere</b>                                                  | <b>2096-2102</b> |
| <b>Capitolul XII. Contractul de depozit</b>                                                      | <b>2103-2143</b> |
| <i>Secțiunea 1. Reguli comune privind contractul de depozit</i>                                  | 2103-2123        |
| §1. Dispoziții generale                                                                          | 2103-2106        |
| §2. Obligațiile depozitarului                                                                    | 2107-2121        |
| §3. Obligațiile deponentului                                                                     | 2122-2123        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Depozitul necesar</i>                                                        | 2124-2126        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Depozitul hotelier</i>                                                       | 2127-2137        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Sechestrul convențional</i>                                                  | 2138-2143        |
| <b>Capitolul XIII. Contractul de împrumut</b>                                                    | <b>2144-2170</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                          | 2144-2145        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Împrumutul de folosință</i>                                                  | 2146-2157        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Împrumutul de consumație</i>                                                 | 2158-2170        |
| §1. Dispoziții comune                                                                            | 2158-2166        |
| §2. Împrumutul cu dobândă                                                                        | 2167-2170        |
| <b>Capitolul XIV. Contractul de cont curent</b>                                                  | <b>2171-2183</b> |
| <b>Capitolul XV. Contul bancar curent și alte contracte bancare</b>                              | <b>2184-2198</b> |
| <i>Secțiunea 1. Contul bancar curent</i>                                                         | 2184-2190        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Depozitul bancar</i>                                                         | 2191-2192        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Facilitatea de credit</i>                                                    | 2193-2195        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Închirierea casetelor de valori</i>                                          | 2196-2198        |
| <b>Capitolul XVI. Contractul de asigurare</b>                                                    | <b>2199-2241</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                            | 2199-2213        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Asigurarea de bunuri</i>                                                     | 2214-2220        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Asigurările de credite și garanții și asigurările de pierderi financiare</i> | 2221-2222        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Asigurarea de răspundere civilă</i>                                          | 2223-2226        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Asigurarea de persoane</i>                                                   | 2227-2238        |
| <i>Secțiunea a 6-a. Coasigurarea, reasigurarea și retrocesiunea</i>                              | 2239-2241        |
| <b>Capitolul XVII. Contractul de rentă viageră</b>                                               | <b>2242-2253</b> |
| <b>Capitolul XVIII. Contractul de întreținere</b>                                                | <b>2254-2263</b> |
| <b>Capitolul XIX. Jocul și pariul</b>                                                            | <b>2264-2266</b> |
| <b>Capitolul XX. Tranzacția</b>                                                                  | <b>2267-2278</b> |
| <b>Titlul X. Garanțiile personale</b>                                                            | <b>2279-2322</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                          | <b>2279</b>      |

|                                                                                                     |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>Capitolul II. Fideiusiunea</b>                                                                   | <b>2280-2320</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                             | 2280-2292        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Efectele fideiusiunii</i>                                                       | 2293-2313        |
| §1. Efectele fideiusiunii între creditor și fideiutor                                               | 2293-2304        |
| §2. Efectele fideiusiunii între debitor și fideiutor                                                | 2305-2312        |
| §3. Efectele fideiusiunii între mai mulți fideiutori                                                | 2313             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Încetarea fideiusiunii</i>                                                      | 2314-2320        |
| <b>Capitolul III. Garanțiile autonome</b>                                                           | <b>2321-2322</b> |
| <b>Titlul XI. Privilegiile și garanțiile reale</b>                                                  | <b>2323-2499</b> |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                             | <b>2323-2332</b> |
| <b>Capitolul II. Privilegiile</b>                                                                   | <b>2333-2342</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții comune</i>                                                               | 2333-2337        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Privilegiile generale și privilegiile speciale</i>                              | 2338-2341        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Concursul privilegiilor între ele și concursul dintre privilegiu și ipotecă</i> | 2342             |
| <b>Capitolul III. Ipoteca</b>                                                                       | <b>2343-2428</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                             | 2343-2376        |
| §1. Dispoziții comune                                                                               | 2343-2349        |
| §2. Obiectul și întinderea ipotecii                                                                 | 2350-2359        |
| §3. Efectele ipotecii față de terți                                                                 | 2360-2364        |
| §4. Ipotecile convenționale                                                                         | 2365-2376        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Ipoteca imobiliară</i>                                                          | 2377-2386        |
| §1. Constituirea ipotecii imobiliare                                                                | 2377-2383        |
| §2. Drepturile și obligațiile părților                                                              | 2384-2385        |
| §3. Ipotecile legale                                                                                | 2386             |
| <i>Secțiunea a 3-a. Ipoteca mobilă</i>                                                              | 2387-2419        |
| §1. Dispoziții generale                                                                             | 2387-2397        |
| I. Constituirea ipotecii                                                                            | 2387-2393        |
| II. Drepturile și obligațiile părților                                                              | 2394-2397        |
| §2. Ipotecile asupra creanțelor                                                                     | 2398-2408        |
| I. Dispoziții comune                                                                                | 2398-2402        |
| II. Drepturile și obligațiile părților                                                              | 2403-2408        |
| §3. Perfectarea ipotecilor mobiliare                                                                | 2409-2412        |
| §4. Înscrierea ipotecilor mobiliare                                                                 | 2413-2419        |
| <i>Secțiunea a 4-a. Concursul între creditorii ipotecari</i>                                        | 2420-2427        |
| <i>Secțiunea a 5-a. Stingerea ipotecilor</i>                                                        | 2428             |
| <b>Capitolul IV. Executarea ipotecii</b>                                                            | <b>2429-2479</b> |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                             | 2429-2434        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Executarea ipotecii mobiliare</i>                                               | 2435-2477        |
| §1. Executarea ipotecii asupra bunurilor mobile corporale                                           | 2435-2463        |
| I. Deposarea debitorului                                                                            | 2435-2444        |
| II. Vânzarea bunului ipotecat                                                                       | 2445-2459        |
| III. Preluarea bunului ipotecat în contul creanței                                                  | 2460-2463        |
| §2. Executarea ipotecii asupra titlurilor reprezentative                                            | 2464             |
| §3. Executarea ipotecii asupra creanțelor                                                           | 2465-2467        |
| §4. Preluarea bunului în vederea administrării                                                      | 2468-2473        |
| §5. Sancțiuni                                                                                       | 2474-2477        |
| <i>Secțiunea a 3-a. Executarea ipotecilor imobiliare</i>                                            | 2478-2479        |
| <b>Capitolul V. Gajul</b>                                                                           | <b>2480-2494</b> |
| <i>Secțiunea 1. Constituirea gajului</i>                                                            | 2480-2486        |
| <i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și obligațiile creditorului gajist</i>                               | 2487-2494        |
| <b>Capitolul VI. Dreptul de retenție</b>                                                            | <b>2495-2499</b> |

|                                                                                         |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>CARTEA A VI-A. DESPRE PRESCRIȚIA EXTINCTIVĂ, DECĂDERE<br/>ȘI CALCULUL TERMENELOR</b> | <b>2500-2556</b>     |
| <b>Titlul I. Prescripția extinctivă</b>                                                 | <b>2500-2544</b>     |
| <b>Capitolul I. Dispoziții generale</b>                                                 | <b>2500-2516</b>     |
| <b>Capitolul II. Termenul prescripției extinctive</b>                                   | <b>2517-2522</b>     |
| <b>Capitolul III. Cursul prescripției extinctive</b>                                    | <b>2523-2543</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Începutul prescripției extinctive</i>                                   | 2523-2531            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Suspendarea prescripției extinctive</i>                             | 2532-2536            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Întreruperea prescripției extinctive</i>                            | 2537-2543            |
| <b>Capitolul IV. Împlinirea prescripției</b>                                            | <b>2544</b>          |
| <b>Titlul II. Regimul general al termenelor de decădere</b>                             | <b>2545-2550</b>     |
| <b>Titlul III. Calculul termenelor</b>                                                  | <b>2551-2556</b>     |
| <br><b>CARTEA A VII-A. DISPOZIȚII DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT</b>                     | <br><b>2557-2663</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                    | <b>2557-2571</b>     |
| <b>Titlul II. Conflicte de legi</b>                                                     | <b>2572-2663</b>     |
| <b>Capitolul I. Persoane</b>                                                            | <b>2572-2584</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Persoana fizică</i>                                                     | 2572-2579            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Persoana juridică</i>                                               | 2580-2584            |
| <b>Capitolul II. Familia</b>                                                            | <b>2585-2612</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Căsătoria</i>                                                           | 2585-2602            |
| §1. Încheierea căsătoriei                                                               | 2585-2588            |
| §2. Efectele căsătoriei                                                                 | 2589-2596            |
| §3. Desfacerea căsătoriei                                                               | 2597-2602            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Filiația</i>                                                        | 2603-2610            |
| §1. Filiația copilului din căsătorie                                                    | 2603-2604            |
| §2. Filiația copilului din afara căsătoriei                                             | 2605-2606            |
| §3. Adopția                                                                             | 2607-2610            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Autoritatea părintească. Protecția copiilor</i>                     | 2611                 |
| <i>Secțiunea a 4-a. Obligația de întreținere</i>                                        | 2612                 |
| <b>Capitolul III. Bunurile</b>                                                          | <b>2613-2632</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                 | 2613-2616            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Bunurile mobile corporale</i>                                       | 2617-2619            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Mijloacele de transport</i>                                         | 2620-2621            |
| <i>Secțiunea a 4-a. Titlurile de valoare</i>                                            | 2622-2623            |
| <i>Secțiunea a 5-a. Bunurile incorporale</i>                                            | 2624-2625            |
| <i>Secțiunea a 6-a. Formele de publicitate</i>                                          | 2626                 |
| <i>Secțiunea a 7-a. Ipotecile mobiliare</i>                                             | 2627-2632            |
| <b>Capitolul IV. Moștenirea</b>                                                         | <b>2633-2636</b>     |
| <b>Capitolul V. Actul juridic</b>                                                       | <b>2637-2639</b>     |
| <b>Capitolul VI. Obligațiile</b>                                                        | <b>2640-2646</b>     |
| <b>Capitolul VII. Cambia, biletul la ordin și cecul</b>                                 | <b>2647-2658</b>     |
| <i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>                                                 | 2647-2650            |
| <i>Secțiunea a 2-a. Cambia și biletul la ordin</i>                                      | 2651-2654            |
| <i>Secțiunea a 3-a. Cecul</i>                                                           | 2655-2658            |
| <b>Capitolul VIII. Fiducia</b>                                                          | <b>2659-2662</b>     |
| <b>Capitolul IX. Prescripția extinctivă</b>                                             | <b>2663</b>          |
| <br><b>Dispoziții finale</b>                                                            | <br><b>2664</b>      |

# Legea nr. 287/2009<sup>[1]</sup> privind Codul civil

republicată în  
M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011

➤ rectificată în M. Of. nr. 246 din 29 aprilie 2013;

cu modificările aduse prin:

➤ **Legea nr. 60/2012** privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil (M. Of. nr. 255 din 17 aprilie 2012).

## TITLUL PRELIMINAR Despre legea civilă<sup>[2]</sup>

### Capitolul I. Dispoziții generale

**Art. 1. Izvoarele dreptului civil.** (1) Sunt izvoare ale dreptului civil legea, uzanțele și principiile generale ale dreptului.

(2) În cazurile neprevăzute de lege se aplică uzanțele, iar în lipsa acestora, dispozițiile legale privitoare la situații asemănătoare, iar când nu există asemenea dispoziții, principiile generale ale dreptului.

(3) În materiile reglementate prin lege, uzanțele se aplică numai în măsura în care legea trimite în mod expres la acestea.

(4) Numai uzanțele conforme ordinii publice și bunelor moravuri sunt recunoscute ca izvoare de drept.

(5) Partea interesată trebuie să facă dovada existenței și a conținutului uzanțelor. Uzanțele publicate în culegeri elaborate de către entitățile sau organismele autorizate în domeniu se prezumă că există, până la proba contrară.

(6) În sensul prezentului cod, prin *uzanțe* se înțelege obiceiul (cutuma) și uzurile profesionale.

**Legislație conexă:** art. 5 alin. (3), art. 255 alin. (3) și art. 601 NCP.

**Art. 2. Obiectul și conținutul Codului civil.** (1) Dispozițiile prezentului cod reglementează raporturile patrimoniale și nepatrimoniale dintre persoane, ca subiecte de drept civil.

(2) Prezentul cod este alcătuit dintr-un ansamblu de reguli care constituie dreptul comun pentru toate domeniile la care se referă litera sau spiritul dispozițiilor sale.

**Legislație conexă:** art. 291 LSC.

**Art. 3. Aplicarea generală a Codului civil.** (1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

---

<sup>[1]</sup> Republicată în temeiul art. 218 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 409 din 10 iunie 2011.

Legea nr. 287/2009 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 24 iulie 2009, a fost modificată prin Legea nr. 71/2011 și rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 din 17 iunie 2011 și în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 8 iulie 2011.

<sup>[2]</sup> Dispozițiile de punere în aplicare a titlului preliminar sunt cuprinse în art. 8-8<sup>1</sup> din Legea nr. 71/2011.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.

**Legea de aplicare:**

Art. 8. (1) Noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

(2) În toate actele normative în vigoare, expresiile „acte de comerț”, respectiv „fapte de comerț” se înlocuiesc cu expresia „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”.

**Legislație conexă:** art. 2 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii (M. Of. nr. 681 din 29 iulie 2004).

**Art. 4. Aplicarea prioritară a tratatelor internaționale privind drepturile omului.** (1) În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, pactele și celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

**Legislație conexă:** ► art. 20 C. Rom.; ► art. 3 NCPC.

**Art. 5. Aplicarea prioritară a dreptului Uniunii Europene.** În materiile reglementate de prezentul cod, normele dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau statutul părților.

**Legislație conexă:** ► Declarația nr. 17 - cu privire la supremație anexată la actul final al Conferinței interguvernamentale care a adoptat Tratatul de la Lisabona; ► art. 148 C. Rom.; ► art. 4 NCPC.

## Capitolul II. Aplicarea legii civile

**Art. 6. Aplicarea în timp a legii civile.** (1) Legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă.

(2) Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

(3) Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit dispozițiilor legii noi.

(4) Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.

(5) Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

(6) Dispozițiile legii noi sunt de asemenea aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a legii noi.

**Legea de aplicare:**

Art. 3. Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a Codului civil nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

Art. 4. La data intrării în vigoare a Codului civil, actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate, prevăzute de Codul civil din 1864, precum și de alte acte normative, rămân supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit Codului civil sau dispozițiilor prezentei legi.

Art. 5. (1) Dispozițiile Codului civil se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.

(2) Dispozițiile Codului civil sunt aplicabile și efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acestuia, derivate din starea și capacitatea persoanelor, din căsătorie, filiație, adopție și obligația legală de întreținere, din raporturile de proprietate, inclusiv regimul general al bunurilor, și din raporturile de vecinătate, dacă aceste situații juridice subzistă după intrarea în vigoare a Codului civil.

**Reglementarea anterioară:** art. 1 C. civ. 1864

**Legislație conexă:** art. 15 alin. (2) C. Rom.

**Art. 7. Teritorialitatea legii civile.** (1) Actele normative adoptate de autoritățile și instituțiile publice centrale se aplică pe întreg teritoriul țării, afară de cazul în care se prevede altfel.

(2) Actele normative adoptate, în condițiile legii, de autoritățile și instituțiile administrației publice locale se aplică numai în raza lor de competență teritorială.

**Legislație conexă:** ► Legea nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere (M. Of. nr. 182 din 30 iulie 1992);

► Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România (M. Of. nr. 577 din 29 iunie 2004).

**Art. 8. Extrateritorialitatea legii civile.** În cazul raporturilor juridice cu element de extraneitate, determinarea legii civile aplicabile se face ținându-se seama de normele de drept internațional privat cuprinse în cartea a VII-a din prezentul cod.

### Capitolul III. Interpretarea și efectele legii civile

**Art. 9. Interpretarea legii.** (1) Cel care a adoptat norma civilă este competent să facă și interpretarea ei oficială.

(2) Norma interpretativă produce efecte numai pentru viitor.

(3) Interpretarea legii de către instanță se face numai în scopul aplicării ei în cazul dedus judecării.

**Reglementarea anterioară:** art. 4 C. civ. 1864

**Legislație conexă:** art. 69 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (republicată în M. Of. nr. 260 din 21 aprilie 2010).

**Art. 10. Interzicerea analogiei.** Legile care derogă de la o dispoziție generală, care restrâng exercițiul unor drepturi civile sau care prevăd sancțiuni civile se aplică numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege.

**Art. 11. Respectarea ordinii publice și a bunelor moravuri.** Nu se poate deroga prin convenții sau acte juridice unilaterale de la legile care interesează ordinea publică sau de la bunele moravuri.

**Reglementarea anterioară:** art. 5 C. civ. 1864

**Art. 12. Libertatea de a dispune.** (1) Oricine poate dispune liber de bunurile sale, dacă legea nu prevede în mod expres altfel.

(2) Nimeni nu poate dispune cu titlu gratuit, dacă este insolubil.

**Art. 13. Renunțarea la drept.** Renunțarea la un drept nu se prezumă.

**Legislație conexă:** ► art. 408-409 NCPC; ► art. 38 din Codul muncii, republicat (M. Of. nr. 345 din 18 mai 2011).

**Art. 14. Buna-credință.** (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile civile cu bună-credință, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri.

(2) Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

**Reglementarea anterioară:** art. 970 alin. (1) și art. 1899 alin. (2) C. civ. 1864

**Legislație conexă:** ► art. 57 C. Rom.; ► art. 12 NCPC.

**Art. 15. Abuzul de drept.** Niciun drept nu poate fi exercitat în scopul de a vătăma sau păgubi pe altul ori într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe.

**Reglementarea anterioară:** art. 3 din Decretul nr. 31/1954

**Legislație conexă:** art. 17 CEDO.

**Art. 16. Vinovăția.** (1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru faptele sale săvârșite cu intenție sau din culpă.

(2) Fapta este săvârșită cu intenție când autorul prevede rezultatul faptei sale și fie urmărește producerea lui prin intermediul faptei, fie, deși nu îl urmărește, acceptă posibilitatea producerii acestui rezultat.

(3) Fapta este săvârșită din culpă când autorul fie prevede rezultatul faptei sale, dar nu îl acceptă, socotind fără temei că nu se va produce, fie nu prevede rezultatul faptei, deși trebuia să îl prevadă. Culpă este gravă atunci când autorul a acționat cu o neglijență sau imprudență pe care nici persoana cea mai lipsită de dibăcie nu ar fi manifestat-o față de propriile interese.

(4) Atunci când legea condiționează efectele juridice ale unei fapte de săvârșirea sa din culpă, condiția este îndeplinită și dacă fapta a fost săvârșită cu intenție.

**Art. 17. Eroarea comună și invincibilă.** (1) Nimeni nu poate transmite sau constitui mai multe drepturi decât are el însuși.

(2) Cu toate acestea, când cineva, împărtășind o credință comună și invincibilă, a considerat că o persoană are un anumit drept sau o anumită calitate juridică, instanța judecătorească, ținând seama de împrejurări, va putea hotărî că actul încheiat în această stare va produce, față de cel aflat în eroare, aceleași efecte ca și când ar fi valabil, afară de cazul în care desființarea lui nu i-ar cauza niciun prejudiciu.

(3) Eroarea comună și invincibilă nu se prezumă.

(4) Dispozițiile prezentului articol nu sunt aplicabile în materie de carte funciară și nici în alte materii în care legea reglementează un sistem de publicitate.

**Reglementarea anterioară:** art. 7 din Legea nr. 119/1996

## Capitolul IV. Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice

**Art. 18. Obiectul publicității și modalitățile de realizare.** (1) Drepturile, actele și faptele privitoare la starea și capacitatea persoanelor, cele în legătură cu bunurile care aparțin acestora, precum și orice alte raporturi juridice sunt supuse publicității în cazurile expres prevăzute de lege.

(2) Publicitatea se realizează prin cartea funciară, Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, denumită în cuprinsul prezentului cod și *arhivă*, prin registrul comerțului, precum și prin alte forme de publicitate prevăzute de lege.

**Reglementarea anterioară:** art. 38 din Legea nr. 7/1996

**Legislație conexă:** Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată (M. Of. nr. 83 din 7 februarie 2013).

**Art. 19. Condițiile de publicitate.** (1) Procedura și condițiile de publicitate se stabilesc prin lege.

(2) Îndeplinirea formalității de publicitate poate fi cerută de orice persoană, chiar dacă este lipsită de capacitatea de exercițiu.

(3) Orice renunțare sau restrângere a dreptului de a îndeplini o formalitate de publicitate, precum și orice clauză penală sau altă sancțiune stipulată pentru a împiedica exercitarea acestui drept sunt considerate nescrise.

(4) Nimeni nu poate invoca faptul că nu a cunoscut dreptul, actul sau faptul supus publicității, dacă formalitatea de publicitate a fost legal îndeplinită.

**Legea de aplicare:**

Art. 8<sup>1</sup>.<sup>[1]</sup> Existența unui litigiu sau înscrierea lui în registrele publice prevăzute de lege nu împiedică efectuarea formalităților de publicitate.

**Legislație conexă:** ► Legea nr. 7/1996 a cadastrului și publicității imobiliare, republicată (M. Of. nr. 83 din 7 februarie 2013); ► O.G. nr. 89/2000 privind unele măsuri pentru autorizarea operatorilor și efectuarea înscrierilor în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare (M. Of. nr. 423 din 1 septembrie 2000).

**Art. 20. Efectele publicității.** (1) Publicitatea asigură opozabilitatea dreptului, actului, faptului, precum și a oricărui alt raport juridic supus publicității, stabilește rangul acestora și, dacă legea prevede în mod expres, condiționează constituirea sau efectele lor juridice.

(2) Între părți sau succesorii lor, universali ori cu titlu universal, după caz, drepturile, actele sau faptele juridice, precum și orice alte raporturi juridice produc efecte depline, chiar dacă nu au fost îndeplinite formalitățile de publicitate, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

(3) Publicitatea nu validează dreptul, actul sau faptul supus ori admis la publicitate. Cu toate acestea, în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege, ea poate produce efecte achizitive în favoarea terților dobânditori de bună-credință.

(4) Publicitatea nu întrerupe cursul prescripției extinctive, afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

**Art. 21. Presumțiile.** (1) Dacă un drept, act sau fapt a fost înscris într-un registru public, se prezumă că el există, cât timp nu a fost radiat sau modificat în condițiile legii.

(2) În cazul în care un drept, act sau fapt a fost radiat, se prezumă că el nu există.

**Art. 22. Lipsa publicității. Sancțiuni.** (1) Dacă formalitatea de publicitate nu a fost realizată, iar aceasta nu era prevăzută de lege cu caracter constitutiv, drepturile, actele, faptele sau alte raporturi juridice supuse publicității sunt inopozabile terților, afară de cazul în care se dovedește că aceștia le-au cunoscut pe altă cale.

(2) Atunci când legea prevede că simpla cunoaștere de fapt nu suplinește lipsa de publicitate, absența acesteia poate fi invocată de orice persoană interesată, inclusiv de terțul care a cunoscut, pe altă cale, dreptul, actul, faptul sau raportul juridic supus publicității.

(3) În toate cazurile însă, simpla cunoaștere a dreptului, actului, faptului sau raportului juridic nu suplinește lipsa de publicitate față de alte persoane decât terțul care, în fapt, le-a cunoscut.

---

<sup>[1]</sup> Art. 8<sup>1</sup> a fost introdus prin art. III pct. 2 din O.U.G. nr. 79/2011, articol modificat prin art. I pct. 22 din Legea nr. 60/2012.

**Art. 23. Concursul dintre formele de publicitate.** Dacă un drept, act, fapt sau orice raport juridic este supus în același timp unor formalități de publicitate diferite, neefectuarea unei cerințe de publicitate nu este acoperită de îndeplinirea alteia.

**Art. 24. Consultarea registrelor publice.** Orice persoană, chiar fără a justifica un interes, poate, în condițiile legii, să consulte registrele publice privitoare la un drept, act, fapt sau o anumită situație juridică și să obțină extrase sau copii certificate de pe acestea.

**Reglementarea anterioară:** art. 41 din Legea nr. 7/1996

# Noul Cod de procedură civilă

|                                                                                                     | Art.              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>Titlul preliminar. Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă</b>                   |                   |
| <b>și principiile fundamentale ale procesului civil</b>                                             | <b>1-28</b>       |
| Capitolul I. Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă                                | 1-4               |
| Capitolul II. Principiile fundamentale ale procesului civil                                         | 5-23              |
| Capitolul III. Aplicarea legii de procedură civilă                                                  | 24-28             |
| <br><b>CARTEA I. DISPOZIȚII GENERALE</b>                                                            | <br><b>29-191</b> |
| <b>Titlul I. Acțiunea civilă</b>                                                                    | 29-40             |
| <b>Titlul II. Participanții la procesul civil</b>                                                   | 41-93             |
| Capitolul I. Judecătorel. Incompatibilitatea                                                        | 41-54             |
| Capitolul II. Părțile                                                                               | 55-91             |
| Secțiunea 1. Folosința și exercițiul drepturilor procedurale                                        | 56-58             |
| Secțiunea a 2-a. Persoanele care sunt împreună reclamante sau pârâte                                | 59-60             |
| Secțiunea a 3-a. Alte persoane care pot lua parte la judecată                                       | 61-79             |
| §1. Intervenția voluntară                                                                           | 61-67             |
| §2. Intervenția forțată                                                                             | 68-79             |
| I. Chemarea în judecată a altei persoane                                                            | 68-71             |
| II. Chemarea în garanție                                                                            | 72-74             |
| III. Arătarea titularului dreptului                                                                 | 75-77             |
| IV. Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane                                     | 78-79             |
| Secțiunea a 4-a. Reprezentarea părților în judecată                                                 | 80-89             |
| §1. Dispoziții generale                                                                             | 80-82             |
| §2. Dispoziții speciale privind reprezentarea convențională                                         | 83-89             |
| Secțiunea a 5-a. Asistența judiciară                                                                | 90-91             |
| Capitolul III. Participarea Ministerului Public în procesul civil                                   | 92-93             |
| <b>Titlul III. Competența instanțelor judecătorești</b>                                             | 94-147            |
| Capitolul I. Competența materială                                                                   | 94-106            |
| Secțiunea 1. Competența după materie și valoare                                                     | 94-97             |
| Secțiunea a 2-a. Determinarea competenței după valoarea obiectului cererii introductive de instanță | 98-106            |
| Capitolul II. Competența teritorială                                                                | 107-121           |
| Capitolul III. Dispoziții speciale                                                                  | 122-128           |
| Capitolul IV. Incidente procedurale privitoare la competența instanței                              | 129-147           |
| Secțiunea 1. Necompetența și conflictele de competență                                              | 129-137           |
| Secțiunea a 2-a. Litispendența și conexitatea                                                       | 138-139           |
| Secțiunea a 3-a. Strămutarea proceselor. Delegarea instanței                                        | 140-147           |
| <b>Titlul IV. Actele de procedură</b>                                                               | 148-179           |
| Capitolul I. Forma cererilor                                                                        | 148-152           |
| Capitolul II. Citarea și comunicarea actelor de procedură                                           | 153-173           |
| Capitolul III. Nulitatea actelor de procedură                                                       | 174-179           |
| <b>Titlul V. Termenele procedurale</b>                                                              | 180-186           |
| <b>Titlul VI. Amenzi judiciare și despăgubiri</b>                                                   | 187-191           |

|                                                                                     |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>CARTEA A II-A. PROCEDURA CONTENCIOASĂ</b>                                        | <b>192-526</b> |
| <b>Titlul I. Procedura în fața primei instanțe</b>                                  | <b>192-455</b> |
| Capitolul I. Sesizarea instanței de judecată                                        | 192-210        |
| Secțiunea 1. Dispoziții generale                                                    | 192-193        |
| Secțiunea a 2-a. Cererea de chemare în judecată                                     | 194-204        |
| Secțiunea a 3-a. Întâmpinarea                                                       | 205-208        |
| Secțiunea a 4-a. Cererea reconvențională                                            | 209-210        |
| Capitolul II. Judecata                                                              | 211-405        |
| Secțiunea 1. Dispoziții generale                                                    | 211-236        |
| Secțiunea a 2-a. Cercetarea procesului                                              | 237-388        |
| Subsecțiunea 1. Dispoziții comune                                                   | 237-244        |
| Subsecțiunea a 2-a. Excepțiile procesuale                                           | 245-248        |
| Subsecțiunea a 3-a. Probele                                                         | 249-365        |
| §1. Dispoziții generale                                                             | 249-264        |
| §2. Dovada cu înscrisuri                                                            | 265-308        |
| I. Dispoziții generale                                                              | 265-268        |
| II. Înscrisul autentic                                                              | 269-271        |
| III. Înscrisul sub semnătură privată                                                | 272-281        |
| IV. Înscrisurile pe suport informatic                                               | 282-284        |
| V. Duplicatale și copiile de pe înscrisurile autentice sau sub semnătură privată    | 285-287        |
| VI. Înscrisurile recognitive sau reînnoitoare                                       | 288            |
| VII. Regimul altor înscrisuri                                                       | 289-291        |
| VIII. Administrarea probei cu înscrisuri                                            | 292-300        |
| IX. Verificarea înscrisurilor                                                       | 301-308        |
| §3. Proba cu martori                                                                | 309-326        |
| I. Admisibilitatea probei cu martori                                                | 309-310        |
| II. Administrarea probei cu martori                                                 | 311-326        |
| §4. Prezumpțiile                                                                    | 327-329        |
| §5. Expertiza                                                                       | 330-340        |
| §6. Mijloacele materiale de probă                                                   | 341-344        |
| §7. Cercetarea la fața locului                                                      | 345-347        |
| §8. Mărturisirea                                                                    | 348-358        |
| I. Admisibilitatea probei                                                           | 348-350        |
| II. Interogatoriul                                                                  | 351-358        |
| §9. Asigurarea probelor                                                             | 359-365        |
| Subsecțiunea a 4-a. Administrarea probelor de către avocați sau consilieri juridici | 366-388        |
| Secțiunea a 3-a. Dezbaterea în fond a procesului                                    | 389-394        |
| Secțiunea a 4-a. Deliberarea și pronunțarea hotărârii                               | 395-405        |
| Capitolul III. Unele incidente procedurale                                          | 406-423        |
| Secțiunea 1. Renunțarea la judecată                                                 | 406-407        |
| Secțiunea a 2-a. Renunțarea la dreptul pretins                                      | 408-410        |
| Secțiunea a 3-a. Suspendarea procesului                                             | 411-415        |
| Secțiunea a 4-a. Perimarea cererii                                                  | 416-423        |
| Capitolul IV. Hotărârile judecătorești                                              | 424-455        |
| Secțiunea 1. Dispoziții generale                                                    | 424-435        |
| §1. Denumirea, întocmirea și comunicarea hotărârii                                  | 424-428        |
| §2. Efectele hotărârii judecătorești                                                | 429-435        |
| Secțiunea a 2-a. Hotărârile date în baza recunoașterii pretențiilor                 | 436-437        |
| Secțiunea a 3-a. Hotărârea prin care se încuviințează învoiala părților             | 438-441        |
| Secțiunea a 4-a. Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii                    | 442-447        |
| Secțiunea a 5-a. Executarea provizorie                                              | 448-450        |
| Secțiunea a 6-a. Cheltuielile de judecată                                           | 451-455        |

|                                                                                                                                                        |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>Titlul II. Căile de atac</b>                                                                                                                        | 456-513        |
| Capitolul I. Dispoziții generale                                                                                                                       | 456-465        |
| Capitolul II. Apelul                                                                                                                                   | 466-482        |
| Capitolul III. Căile extraordinare de atac                                                                                                             | 483-513        |
| Secțiunea 1. Recursul                                                                                                                                  | 483-502        |
| Secțiunea a 2-a. Contestația în anulare                                                                                                                | 503-508        |
| Secțiunea a 3-a. Revizuirea                                                                                                                            | 509-513        |
| <b>Titlul III. Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare</b>                                                                       | 514-521        |
| Capitolul I. Recursul în interesul legii                                                                                                               | 514-518        |
| Capitolul II. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept | 519-521        |
| <b>Titlul IV. Contestația privind tergiversarea procesului</b>                                                                                         | 522-526        |
| <b>CARTEA A III-A. PROCEDURA NECONTENCIOASĂ JUDICIARĂ</b>                                                                                              | <b>527-540</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                                                                                   | 527-537        |
| <b>Titlul II. Dispoziții speciale</b>                                                                                                                  | 538-540        |
| <b>CARTEA A IV-A. DESPRE ARBITRAJ</b>                                                                                                                  | <b>541-621</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                                                                                   | 541-547        |
| <b>Titlul II. Convenția arbitrală</b>                                                                                                                  | 548-554        |
| <b>Titlul III. Tribunalul arbitral</b>                                                                                                                 | 555-570        |
| <b>Titlul IV. Procedura arbitrală</b>                                                                                                                  | 571-607        |
| Capitolul I. Sesizarea tribunalului arbitral                                                                                                           | 571-574        |
| Capitolul II. Judecata                                                                                                                                 | 575-594        |
| Capitolul III. Cheltuielile arbitrale                                                                                                                  | 595-600        |
| Capitolul IV. Hotărârea arbitrală                                                                                                                      | 601-607        |
| <b>Titlul V. Desființarea hotărârii arbitrale</b>                                                                                                      | 608-613        |
| <b>Titlul VI. Executarea hotărârii arbitrale</b>                                                                                                       | 614-615        |
| <b>Titlul VII. Arbitrajul instituționalizat</b>                                                                                                        | 616-621        |
| <b>CARTEA A V-A. DESPRE EXECUTAREA SILITĂ</b>                                                                                                          | <b>622-913</b> |
| <b>Titlul I. Dispoziții generale</b>                                                                                                                   | 622-725        |
| Capitolul I. Scopul și obiectul executării silite                                                                                                      | 622-631        |
| Capitolul II. Titlul executoriu                                                                                                                        | 632-642        |
| Capitolul III. Participanții la executarea silită                                                                                                      | 643-661        |
| Capitolul IV. Efectuarea executării silite                                                                                                             | 662-704        |
| Secțiunea 1. Sesizarea organului de executare                                                                                                          | 662-671        |
| Secțiunea a 2-a. Efectuarea actelor de executare silită                                                                                                | 672-685        |
| Secțiunea a 3-a. Executarea împotriva moștenitorilor                                                                                                   | 686-688        |
| Secțiunea a 4-a. Intervenția altor creditori                                                                                                           | 689-695        |
| Secțiunea a 5-a. Perimarea executării silite                                                                                                           | 696-698        |
| Secțiunea a 6-a. Amânarea, suspendarea și restrângerea executării                                                                                      | 699-701        |
| Secțiunea a 7-a. Încetarea executării silite                                                                                                           | 702-704        |
| Capitolul V. Prescripția dreptului de a obține executarea silită                                                                                       | 705-710        |
| Capitolul VI. Contestația la executare                                                                                                                 | 711-719        |
| Capitolul VII. Depunerea cu afecțiune specială                                                                                                         | 720-721        |
| Capitolul VIII. Întoarcerea executării                                                                                                                 | 722-725        |
| <b>Titlul II. Urmărirea silită asupra bunurilor debitorului</b>                                                                                        | 726-886        |
| Capitolul I. Urmărirea mobilă                                                                                                                          | 726-811        |

|                                                                                             |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Secțiunea 1. Bunurile mobile care nu se pot urmări                                          | 726-729          |
| Secțiunea a 2-a. Procedura urmăririi mobiliare                                              | 730-779          |
| §1. Sechestrarea bunurilor mobile                                                           | 730-751          |
| §2. Valorificarea bunurilor sechestrate                                                     | 752-756          |
| §3. Vânzarea la licitație publică                                                           | 757-777          |
| §4. Dispoziții speciale                                                                     | 778-779          |
| Secțiunea a 3-a. Poprirea                                                                   | 780-793          |
| Secțiunea a 4-a. Urmărirea fructelor și a veniturilor imobilelor                            | 794-811          |
| §1. Urmărirea silită a fructelor neculese și a recoltelor prinse de rădăcini                | 794-798          |
| §2. Urmărirea veniturilor generale ale imobilelor                                           | 799-811          |
| Capitolul II. Urmărirea imobiliară                                                          | 812-862          |
| Secțiunea 1. Bunurile imobile care pot fi urmărite                                          | 812-817          |
| Secțiunea a 2-a. Încuviințarea urmăririi imobiliare                                         | 818-825          |
| Secțiunea a 3-a. Efectele urmăririi                                                         | 826-827          |
| Secțiunea a 4-a. Vânzarea la licitație publică                                              | 828-855          |
| §1. Formalitățile premergătoare vânzării                                                    | 828-833          |
| §2. Scoaterea în vânzare a imobilului                                                       | 834-840          |
| §3. Licitația și adjudecarea imobilului                                                     | 841-855          |
| Secțiunea a 5-a. Efectele adjudecării                                                       | 856-858          |
| Secțiunea a 6-a. Dispoziții speciale                                                        | 859-862          |
| Capitolul III. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin urmărirea silită           | 863-886          |
| Secțiunea 1. Dispoziții generale                                                            | 863-867          |
| Secțiunea a 2-a. Distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunurilor urmărite               | 868-877          |
| Secțiunea a 3-a. Plata sumei rezultate din urmărirea silită                                 | 878-886          |
| <b>Titlul III. Executarea silită directă</b>                                                | 887-913          |
| Capitolul I Dispoziții generale                                                             | 887-891          |
| Capitolul II. Predarea silită a bunurilor mobile                                            | 892-894          |
| Capitolul III Predarea silită a bunurilor imobile                                           | 895-901          |
| Capitolul IV. Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face | 902-913          |
| Secțiunea 1. Dispoziții comune                                                              | 902-908          |
| Secțiunea a 2-a. Executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori                 | 909-913          |
| <b>CARTEA A VI-A. PROCEDURI SPECIALE</b>                                                    | <b>914-1.063</b> |
| <b>Titlul I. Procedura divorțului</b>                                                       | 914-934          |
| Capitolul I. Dispoziții comune                                                              | 914-927          |
| Capitolul II. Divorțul remediu                                                              | 928-932          |
| Secțiunea 1. Divorțul prin acordul soților                                                  | 928-931          |
| Secțiunea a 2-a. Divorțul din motive de sănătate                                            | 932              |
| Capitolul III. Divorțul din culpa soților                                                   | 933-934          |
| <b>Titlul II. Procedura punerii sub interdicție judecătorească</b>                          | 935-942          |
| <b>Titlul III. Procedura de declarare a morții</b>                                          | 943-950          |
| <b>Titlul IV. Măsuri asigurătorii și provizorii</b>                                         | 951-978          |
| Capitolul I. Sechestrul asigurător                                                          | 951-968          |
| Secțiunea 1. Dispoziții generale                                                            | 951-958          |
| Secțiunea a 2-a. Dispoziții speciale privind sechestrul asigurător al navelor civile        | 959-968          |
| Capitolul II. Poprirea asigurătorie                                                         | 969-970          |
| Capitolul III. Sechestrul judiciar                                                          | 971-976          |
| Capitolul IV. Măsuri provizorii în materia drepturilor de proprietate intelectuală          | 977-978          |
| <b>Titlul V. Procedura partajului judiciar</b>                                              | 979-995          |

|                                                                                                    |                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>Titlul VI. Procedura ordonanței președințiale</b>                                               | 996-1.001              |
| <b>Titlul VII. Cererile posesorii</b>                                                              | 1.002-1.004            |
| <b>Titlul VIII. Procedura ofertei de plată și consemnării</b>                                      | 1.005-1.012            |
| <b>Titlul IX. Procedura ordonanței de plată</b>                                                    | 1.013-1.024            |
| <b>Titlul X. Procedura cu privire la cererile de valoare redusă</b>                                | 1.025-1.032            |
| <b>Titlul XI. Evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept</b>                          | 1.033-1.048            |
| Capitolul I. Dispoziții generale                                                                   | 1.033-1.038            |
| Capitolul II. Procedura de evacuare                                                                | 1.039-1.044            |
| Capitolul III. Dispoziții speciale                                                                 | 1.045-1.048            |
| <b>Titlul XII. Procedura privitoare la înscrierea drepturilor dobândite în temeiul uzucapiunii</b> | 1.049-1.052            |
| <b>Titlul XIII. Procedura refacerii înscrisurilor și hotărârilor dispărute</b>                     | 1.053-1.055            |
| <b>Titlul XIV. Cauțiunea judiciară</b>                                                             | 1.056-1.063            |
| <br><b>CARTEA A VII-A. PROCESUL CIVIL INTERNAȚIONAL</b>                                            | <br><b>1.064-1.132</b> |
| <b>Titlul I. Competența internațională a instanțelor române</b>                                    | 1.065-1.081            |
| Capitolul I. Dispoziții generale                                                                   | 1.065-1.077            |
| Capitolul II. Dispoziții speciale de competență internațională a instanțelor române                | 1.078-1.081            |
| <b>Titlul II. Legea aplicabilă în procesul civil internațional</b>                                 | 1.082-1.092            |
| Capitolul I. Capacitatea și drepturile părților în proces                                          | 1.082-1.086            |
| Capitolul II. Legea aplicabilă în materie procedurală                                              | 1.087-1.092            |
| <b>Titlul III. Eficacitatea hotărârilor străine</b>                                                | 1.093-1.109            |
| Capitolul I. Recunoașterea hotărârilor străine                                                     | 1.094-1.101            |
| Capitolul II. Executarea hotărârilor străine                                                       | 1.102-1.109            |
| <b>Titlul IV. Arbitrajul internațional și efectele hotărârilor arbitrate străine</b>               | 1.110-1.132            |
| Capitolul I. Procesul arbitral internațional                                                       | 1.110-1.122            |
| Capitolul II. Efectele hotărârilor arbitrale străine                                               | 1.123-1.132            |
| <br><b>DISPOZIȚII FINALE</b>                                                                       | <br><b>1.133</b>       |



# Legea nr. 134/2010<sup>[1]</sup>

## privind Codul de procedură civilă

republicată în  
M. Of. nr. 545 din 3 august 2012

cu modificările și completările aduse prin:

- **Legea nr. 206/2012** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru completarea unor acte normative conexe (M. Of. nr. 762 din 13 noiembrie 2012);
- **O.U.G. nr. 4/2013** privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe (M. Of. nr. 68 din 31 ianuarie 2013);
- **Legea nr. 72/2013** privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante (M. Of. nr. 182 din 2 aprilie 2013).

**Notă.** Precizăm că, prin O.U.G. nr. 4/2013, termenul de intrare în vigoare a noului Cod de procedură civilă a fost prorogată până la **15 februarie 2013**, iar prin Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, s-a dispus amânarea aplicării anumitor dispoziții din noul Cod până la **1 ianuarie 2016**.

## TITLUL PRELIMINAR.

### Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă și principiile fundamentale ale procesului civil

#### Capitolul I. Domeniul de reglementare al Codului de procedură civilă

**Art. 1. Obiectul și scopul Codului de procedură civilă.** (1) Codul de procedură civilă, denumit în continuare *codul*, stabilește regulile de competență și de judecare a cauzelor civile, precum și cele de executare a hotărârilor instanțelor și a altor titluri executorii, în scopul îndeplinirii justiției în materie civilă.

(2) În îndeplinirea justiției, instanțele judecătorești îndeplinesc un serviciu de interes public, asigurând respectarea ordinii de drept, a libertăților fundamentale, a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, aplicarea legii și garantarea supremației acesteia.

**Art. 2. Aplicabilitatea generală a Codului de procedură civilă.** (1) Dispozițiile prezentului cod constituie procedura de drept comun în materie civilă.

(2) De asemenea, dispozițiile prezentului cod se aplică și în alte materii, în măsura în care legile care le reglementează nu cuprind dispoziții contrare.

---

<sup>[1]</sup> Republicată în temeiul art. 80 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 134/2010 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din 15 iulie 2010, a fost modificată și completată prin Legea nr. 76/2012 și rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 3 august 2012.

**Reglementarea anterioară:** art. 721 CPC 1865.

**Art. 3. Aplicarea prioritărilor a tratatelor internaționale privitoare la drepturile omului.** (1)

În materiile reglementate de prezentul cod, dispozițiile privind drepturile și libertățile persoanelor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Constituția, Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și prezentul cod, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care prezentul cod conține dispoziții mai favorabile.

**Legislație conexă:** ► art. 20 din Constituție; ► art. 4 NCC.

**Art. 4. Aplicarea prioritărilor a dreptului Uniunii Europene.** În materiile reglementate de prezentul cod, normele obligatorii ale dreptului Uniunii Europene se aplică în mod prioritar, indiferent de calitatea sau de statutul părților.

**Legislație conexă:** ► art. 148 din Constituție; ► art. 5 NCC.

## Capitolul II. Principiile fundamentale ale procesului civil

**Art. 5. Îndatoriri privind primirea și soluționarea cererilor.** (1) Judecătorii au îndatorirea să primească și să soluționeze orice cerere de competența instanțelor judecătorești, potrivit legii.

(2) Niciun judecător nu poate refuza să judece pe motiv că legea nu prevede, este neclară sau incompletă.

(3) În cazul în care o pricină nu poate fi soluționată nici în baza legii, nici a uzanțelor, iar în lipsa acestora din urmă, nici în baza dispozițiilor legale privitoare la situații asemănătoare, ea va trebui judecată în baza principiilor generale ale dreptului, având în vedere toate circumstanțele acesteia și ținând seama de cerințele echității.

(4) Este interzis judecătorului să stabilească dispoziții general obligatorii prin hotărârile pe care le pronunță în cauzele ce îi sunt supuse judecării.

**Art. 6. Dreptul la un proces echitabil, în termen optim și previzibil.** (1) Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim și previzibil, de către o instanță independentă, imparțială și stabilită de lege. În acest scop, instanța este datoră să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a judecării.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în faza executării silite.

**Legislație conexă:** ► art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului; ► art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; ► art. 10 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005).

**Art. 7. Legalitatea.** (1) Procesul civil se desfășoară în conformitate cu dispozițiile legii.

(2) Judecătorul are îndatorirea de a asigura respectarea dispozițiilor legii privind realizarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părților din proces.

**Art. 8. Egalitatea.** În procesul civil părților le este garantată exercitarea drepturilor procesuale, în mod egal și fără discriminări.

**Art. 9. Dreptul de dispoziție al părților.** (1) Procesul civil poate fi pornit la cererea celui interesat sau, în cazurile anume prevăzute de lege, la cererea altei persoane, organizații ori a unei autorități sau instituții publice ori de interes public.

(2) Obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților.

(3) În condițiile legii, partea poate, după caz, renunța la judecarea cererii de chemare în judecată sau la însuși dreptul pretins, poate recunoaște pretențiile părții adverse, se poate învoi

cu aceasta pentru a pune capăt, în tot sau în parte, procesului, poate renunța la exercitarea căilor de atac ori la executarea unei hotărâri. De asemenea, partea poate dispune de drepturile sale în orice alt mod permis de lege.

**Art. 10. Obligațiile părților în desfășurarea procesului.** (1) Părțile au obligația să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile și apărările, să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

(2) Dacă o parte deține un mijloc de probă, judecătorul poate, la cererea celeilalte părți sau din oficiu, să dispună înfățișarea acestuia, sub sancțiunea plății unei amenzi judiciare.

**Reglementarea anterioară:** art. 129 alin. (1) CPC 1865.

**Art. 11. Obligațiile terților în desfășurarea procesului.** Orice persoană este obligată, în condițiile legii, să sprijine realizarea justiției. Cel care, fără motiv legitim, se sustrage de la îndeplinirea acestei obligații poate fi constrâns să o execute sub sancțiunea plății unei amenzi judiciare și, dacă este cazul, a unor daune-interese.

**Art. 12. Buna-credință.** (1) Drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege și fără a se încălca drepturile procesuale ale altei părți.

(2) Partea care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv răspunde pentru prejudiciile materiale și morale cauzate. Ea va putea fi obligată, potrivit legii, și la plata unei amenzi judiciare.

(3) De asemenea, partea care nu își îndeplinește cu bună-credință obligațiile procesuale răspunde potrivit alin. (2).

**Reglementarea anterioară:** art. 723 CPC 1865.

**Legislație conexă:** art. 14 NCC.

**Art. 13. Dreptul la apărare.** (1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Părțile au dreptul, în tot cursul procesului, de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condițiile legii. În recurs, cererile și concluziile părților nu pot fi formulate și susținute decât prin avocat sau, după caz, consilier juridic, cu excepția situației în care partea sau mandatarul acesteia, soț ori rudă până la gradul al doilea inclusiv, este licențiată în drept.

(3) Părților li se asigură posibilitatea de a participa la toate fazele de desfășurare a procesului. Ele pot să ia cunoștință de cuprinsul dosarului, să propună probe, să își facă apărări, să își prezinte susținerile în scris și oral și să exercite căile legale de atac, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege.

(4) Instanța poate dispune înfățișarea în persoană a părților, chiar atunci când acestea sunt reprezentate.

**Legislație conexă:** ► art. 24 din Constituție; ► art. 15 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005).

**Art. 14. Contradictorialitatea.** (1) Instanța nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfățișarea părților, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Părțile trebuie să își facă cunoscute reciproc și în timp util, direct sau prin intermediul instanței, după caz, motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază pretențiile și apărările, precum și mijloacele de probă de care înțeleg să se folosească, astfel încât fiecare dintre ele să își poată organiza apărarea.

(3) Părțile au obligația de a expune situația de fapt la care se referă pretențiile și apărările lor în mod corect și complet, fără a denatura sau omite faptele care le sunt cunoscute. Părțile

au obligația de a expune un punct de vedere propriu față de afirmațiile părții adverse cu privire la împrejurări de fapt relevante în cauză.

(4) Părțile au dreptul de a discuta și argumenta orice chestiune de fapt sau de drept invocată în cursul procesului de către orice participant la proces, inclusiv de către instanță din oficiu.

(5) Instanța este obligată, în orice proces, să supună discuției părților toate cererile, excepțiile și împrejurările de fapt sau de drept invocate.

(6) Instanța își va întemeia hotărârea numai pe motive de fapt și de drept, pe explicații sau pe mijloace de probă care au fost supuse, în prealabil, dezbaterii contradictorii.

**Reglementarea anterioară:** art. 85 CPC 1865.

**Art. 15. Oralitatea.** Procesele se dezbate oral, cu excepția cazului în care legea dispune altfel sau când părțile solicită expres instanței ca judecata să se facă numai pe baza actelor depuse la dosar.

**Reglementarea anterioară:** art. 127 CPC 1865.

**Art. 16. Nemijlocirea.** Probele se administrează de către instanța care judecă procesul, cu excepția cazurilor în care legea stabilește altfel.

**Art. 17. Publicitatea.** Ședințele de judecată sunt publice, în afară de cazurile prevăzute de lege.

**Reglementarea anterioară:** art. 121 alin. (1) CPC 1865.

**Legislație conexasă:** ► art. 127 din Constituție; ► art. 12 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005).

**Art. 18. Limba desfășurării procesului.** (1) Procesul civil se desfășoară în limba română.

(2) Cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă în fața instanțelor de judecată, în condițiile legii.

(3) Cetățenii străini și apatrizii care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în instanță și de a pune concluzii, prin traducător autorizat, dacă legea nu prevede altfel.

(4) Cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.

**Legislație conexasă:** ► art. 128 din Constituție; ► art. 14 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005).

**Art. 19. Continuitatea.** Judecătorul investit cu soluționarea cauzei nu poate fi înlocuit pe durata procesului decât pentru motive temeinice, în condițiile legii.

**Art. 20. Respectarea principiilor fundamentale.** Judecătorul are îndatorirea să asigure respectarea și să respecte el însuși principiile fundamentale ale procesului civil, sub sancțiunile prevăzute de lege.

**Art. 21. Încercarea de împăcare a părților.** (1) Judecătorul va recomanda părților soluționarea amiabilă a litigiului prin mediere, potrivit legii speciale.

(2) În tot cursul procesului, judecătorul va încerca împăcarea părților, dându-le îndrumările necesare, potrivit legii.

**Reglementarea anterioară:** art. 131 CPC 1865.

**Legislație conexasă:** Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator (M. Of. nr. 441 din 22 mai 2006).

**Art. 22. Rolul judecătorului în aflarea adevărului.** (1) Judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile.

(2) Judecătorul are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. În acest scop, cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicații, oral sau în scris, să pună în dezbaterea acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, precum și alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părțile se împotrivesc.

(3) Judecătorul poate dispune introducerea în cauză a altor persoane, în condițiile legii. Persoanele astfel introduse în cauză vor avea posibilitatea, după caz, de a renunța la judecată sau la dreptul pretins, de a achiesa la pretențiile reclamantului ori de a pune capăt procesului printr-o tranzacție.

(4) Judecătorul dă sau restabilește calificarea juridică a actelor și faptelor deduse judecătii, chiar dacă părțile le-au dat o altă denumire. În acest caz judecătorul este obligat să pună în discuția părților calificarea juridică exactă.

(5) Cu toate acestea, judecătorul nu poate schimba denumirea sau temeiul juridic în cazul în care părțile, în virtutea unui acord expres privind drepturi de care, potrivit legii, pot dispune, au stabilit calificarea juridică și motivele de drept asupra cărora au înțeles să limiteze dezbaterea, dacă astfel nu se încalcă drepturile sau interesele legitime ale altora.

(6) Judecătorul trebuie să se pronunțe asupra a tot ceea ce s-a cerut, fără însă a depăși limitele investiției, în afară de cazurile în care legea ar dispune altfel.

(7) Ori de câte ori legea îi rezervă judecătorului puterea de apreciere sau îi cere să țină seama de toate circumstanțele cauzei, judecătorul va ține seama, între altele, de principiile generale ale dreptului, de cerințele echității și de buna-credință.

**Reglementarea anterioară:** art. 129 alin. (2), (4) și (5) CPC 1865.

**Art. 23. Respectul cuvenit justiției.** (1) Cei prezenți la ședința de judecată sunt datori să manifeste respectul cuvenit față de instanță și să nu tulbure buna desfășurare a ședinței de judecată.

(2) Președintele veghează ca ordinea și solemnitatea ședinței să fie respectate, putând lua în acest scop orice măsură prevăzută de lege.

### Capitolul III. Aplicarea legii de procedură civilă

**Art. 24. Legea aplicabilă proceselor noi.** Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare.

**Art. 25. Legea aplicabilă proceselor în curs.** (1) Procesele în curs de judecată, precum și executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenței instanțelor legal investite vor continua să fie judecate de acele instanțe, potrivit legii sub care au început. În caz de trimitere spre rejudecare, dispozițiile legale privitoare la competență, în vigoare la data când a început procesul, rămân aplicabile.

(3) În cazul în care instanța investită este desființată, dosarele se vor trimite din oficiu instanței competente potrivit legii noi. Dispozițiile alin. (1) rămân aplicabile.

**Reglementarea anterioară:** art. 725 alin. (1), (2), (2') și (4) CPC 1865.

**Art. 26. Legea aplicabilă mijloacelor de probă.** (1) Legea care guvernează condițiile de admisibilitate și puterea doveditoare a probelor preconstruite și a prezumțiilor legale este cea în vigoare la data producerii ori, după caz, a săvârșirii faptelor juridice care fac obiectul probațiunii.

(2) Administrarea probelor se face potrivit legii în vigoare la data administrării lor.

**Art. 27. Legea aplicabilă hotărârilor.** Hotărârile rămân supuse căilor de atac, motivelor și termenelor prevăzute de legea sub care a început procesul.

**Reglementarea anterioară:** art. 725 alin. (3) CPC 1865.

**Art. 28. Teritorialitatea legii de procedură.** (1) Dispozițiile legii de procedură se aplică tuturor proceselor care se judecă de către instanțele române, sub rezerva unor dispoziții legale contrare.

(2) În cazul raporturilor procesuale cu element de extraneitate, determinarea legii de procedură aplicabile se face potrivit normelor cuprinse în cartea a VII-a.